

PEMBAHASAN MODUL
PEMBELAJARAN KENDIRI (MPK) UNTUK
MATA PELAJARAN KEMEDIAN MEMBANTU

NOORHATI BINTI ABD. KADIR

KOLEJ UNIVERSITI TEKNOLOGI TUN HUSSEIN ONN

PERPUSTAKAAN KUI TTHO

3 0000 00080552 7

KOLEJ UNIVERSITI TEKNOLOGI TUN HUSSEIN ONN

BORANG PENGESAHAN STATUS PROJEK SARJANA

JUDUL: PENGHASILAN MODUL PEMBELAJARAN KENDIRI (MPK)
UNTUK MATA PELAJARAN KAEDAH MEMBATIK.

SESSI PENGAJIAN: 2002 / 2003

Saya NOORHATI BINTI ABD. KADIR

mengaku membenarkan Projek Sarjana ini disimpan di Perpustakaan dengan syarat-syarat kegunaan seperti berikut:

1. Projek Sarjana adalah hak milik Kolej Universiti Teknologi Tun Hussein Onn.
2. Perpustakaan dibenarkan membuat salinan untuk tujuan pengajian sahaja.
3. Perpustakaan dibenarkan membuat salinan projek sarjana ini sebagai bahan pertukaran antara institusi pengajian tinggi.
4. Sila tandakan ()

SULIT

(Mengandungi maklumat yang berdarjah keselamatan atau kepentingan Malaysia seperti yang termaktub di dalam AKTA RAHSIA RASMI 1972)

TERHAD

(Mengandungi maklumat TERHAD yang telah ditentukan oleh organisasi/badan di mana penyelidikan dijalankan)

TIDAK TERHAD

[Signature]
(TANDATANGAN PENULIS)

[Signature]
(TANDATANGAN PENYELIA)

Alamat Tetap:

574, TAMAN DESA SRI
PONTIAN, 82000 PONTIAN
JOHOR.

TN. HJ. ALI BIN SURADIN

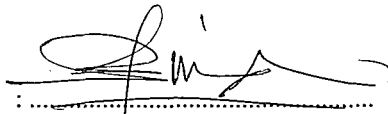
Tarikh: 11 - MAC - 2003

Tarikh: 11 - MAC - 2003

PENGESAHAN PENYELIA

“Saya akui bahawa saya telah membaca karya ini dan pada pandangan saya karya ini adalah memadai dari segi skop dan kualiti untuk tujuan penganugerahan Ijazah Sarjana Pendidikan Teknik dan Vokasional”.

Tandatangan

Nama Penyelia

: TN. HJ. ALI BIN SURADIN

Tarikh

: 11 - Mac - 2003

PENGHASILAN MODUL
PEMBELAJARAN KENDIRI (MPK) UNTUK
MATA PELAJARAN KAEDAH MEMBATIK

NOORHATI BINTI ABD. KADIR

Projek Sarjana ini dikemukakan
sebagai memenuhi syarat penganugerahan
Ijazah Sarjana Pendidikan Teknik Dan Vokasional

Fakulti Teknologi Kejuruteraan
Kolej Universiti Teknologi Tun Hussein Onn

MAC, 2003

PENGAKUAN

“Saya akui karya ini adalah hasil kerja saya sendiri kecuali nukilan dan ringkasan yang tiap-tiap satunya telah saya jelaskan sumbernya”.

Tandatangan :

Nama Penulis : NOORHATI BINTI ABD. KADIR

Tarikh : 11 - MAC - 2003

Buat Yang Teristimewa,

Semua Ahli Keluarga

Tuan Haji Ali Bin Suradin

Sahabat dan Rakan-rakan Seperjuangan

Semua Pensyarah Sarjana Pendidikan Teknik dan Vokasional

PENGHARGAAN

Dengan nama Allah yang maha pengasih lagi maha penyayang.
Assalamualaikum...

Bersyukur saya ke hadrat Ilahi di atas izinnya telah memberi peluang kepada saya untuk menyiapkan projek sarjana ini dengan baik dan sempurna. Dengan ini, saya ingin merakamkan penghargaan ikhlas kepada penyelia tesis, Tuan Haji Ali Bin Suradin selaku penasihat yang telah banyak membimbing, dan panduan yang diberikan kepada saya. Segala bantuan dan nasihat akan sentiasa dihargai dan diingati.

Kepada para panel VIVA, Dr. Maizam Bt Alias dan En. Akbal Bin Abdullah atas tunjuk ajar yang dihulurkan. Semua pelajar semester enam Diploma Rekaan Fesyen dan Pakaian, Politeknik Johor Bahru kerana memberi kerjasama yang padu serta peluang untuk menyempurnakan projek sarjana ini amat dihargai.

Kepada keluarga tersayang, rakan-rakan seperjuangan serta kepada semua yang terlibat sama ada secara langsung atau tidak langsung membantu menjayakan projek sarjana ini. Semoga segala jasa kalian hanya Allah sahaja yang dapat membalasnya.

ABSTRAK

Kajian ini dijalankan untuk melihat penghasilan Modul Pembelajaran Kendiri (MPK) bagi mata pelajaran Kaedah Membatik. MPK yang dibina adalah berbentuk *compact disk* (CD) dan menggunakan perisian Microsoft Power Point 2000. Objektif kajian ini adalah untuk melihat sama ada aspek isi pelajaran modul dan persembahan pengajaran yang menarik dapat memudahkan proses pembelajaran pelajar. Di samping itu, kajian ini juga akan melihat sama ada penghasilan MPK dapat meningkatkan motivasi para pelajar terhadap proses pembelajaran pelajar. Responden kajian ini terdiri daripada 34 orang pelajar semester enam Diploma Rekaan Fesyen Dan Pakaian, Politeknik Johor Bahru. Data dikumpul dengan menggunakan soal selidik dan dianalisis menggunakan pakej perisian SPSS (*Statistical Packages for Social Sciences*) versi 11.0 bagi mendapatkan peratusan dan skor min. Dapatan kajian ini menunjukkan isi pelajaran MPK yang dihasilkan dapat membantu memudahkan proses pembelajaran pelajar, disamping mempunyai elemen persembahan pengajaran yang menarik. Hasil kajian juga mendapati bahawa penghasilan MPK dapat mempertingkatkan motivasi pelajar terhadap proses pembelajaran. Semua hasil kajian dipersembahkan dalam bentuk jadual dan rajah. Cadangan-cadangan diberikan untuk menunjukkan bagaimana MPK boleh dilaksanakan dengan lebih efektif dan efisien dalam usaha membantu memudahkan proses pembelajaran pelajar.

ABSTRACT

This study identifies the appropriateness the Kaedah Membatik self-learning module. The self-learning module was developed in the compact disc (CD) format using the Microsoft Power Point 2000 application. The objective of this study is to find out whether the contents and the presentation of self-learning module can facilitate the students learning process. Besides that, this study is also to find out whether the development of self-learning module will increase the student motivation towards their learning process. There are 34 students of semester six, Diploma Rekaan Fesyen Dan Pakaian, Politeknik Johor Bahru were selected as respondents. All data were gathered and analyzed using the SPSS Packages Version 11.0 in order to obtain percentages and min score. The results of this study showed that the contents of self-learning module can facilitate the students learning process, besides having the interesting presentation elements. The findings also showed that the self-learning module increases the students motivation towards their learning process. The results of this study were described in the form of tables and graphs. In the light of these findings, it was suggested that the application of self-learning module can be applied effectively and efficiently in order to assist and facilitate the students learning process.

KANDUNGAN

BAB PERKARA	MUKA SURAT
PENGESAHAN STATUS PROJEK SARJANA	
PENGESAHAN PENYELIA	
HALAMAN JUDUL	
HALAMAN PENGAKUAN	ii
HALAMAN DEDIKASI	iii
HALAMAN PENGHARGAAN	iv
ABSTRAK	v
ABSTRACT	vi
HALAMAN KANDUNGAN	vii
HALAMAN SENARAI JADUAL	xv
HALAMAN SENARAI RAJAH	xvi
HALAMAN SENARAI SINGKATAN	xvii
HALAMAN SENARAI LAMPIRAN	xviii

BAB 1 PENDAHULUAN

1.0	Pendahuluan	
1.1	Latar Belakang Masalah	3
1.2	Pernyataan Masalah	5
1.3	Tujuan Kajian	7
1.4	Persoalan Kajian	7
1.5	Objektif Kajian	8
1.6	Kerangka Teori	9
1.7	Kepentingan Kajian	10
1.8	Skop Kajian	11
1.9	Definisi Konseptual Pengoperasian	12
	1.9.1 Modul Pembelajaran Kendiri (MPK)	12
	1.9.2 Mata Pelajaran Kaedah Mambatik	14
	1.9.3 Persembahan Pengajaran	14
	1.9.4 Motivasi	15

BAB 2 SOROTAN PENULISAN

2.0	Pendahuluan	
2.1	Pengajaran Individu	16
2.2	Gaya Pembelajaran	18
2.3	Pembelajaran Bermodul	20
2.4	Tujuan Pengajaran Bermodul	21
2.5	Konsep Pembelajaran Bermodul	23
2.6	Kebaikan Pengajaran Bermodul Kepada Pelajar	23
2.7	Kebaikan Pengajaran Bermodul Kepada Pensyarah	25
2.8	Kaedah Belajar	26
2.9	Motivasi Belajar	29
2.10	Elemen Persembahan Pengajaran Dalam Pendidikan	30
2.11	Unsur-Unsur Penting Di Dalam Elemen Grafik	31
2.12	Pembelajaran Berbantu Komputer (PBK)	32
2.13	Penggunaan Teknologi Dan Media Dalam Pengajaran Bermodul	35
2.14	Sejarah Seni Tekstil Di Malaysia	38
2.15	Kaedah Mambatik	38
2.16	Kesimpulan	40

BAB 3 METODOLOGI

3.0	Pendahuluan	
3.1	Rekabentuk Kajian	42
3.2	Persempelan	42
3.3	Sumber Data	44
3.4	Instrumen Kajian	45
	3.4.1	Bahagian A
	3.4.2	Bahagian B
	3.4.3	Bahagian C
	3.4.4	Bahagian D
3.5	Prosedur Kajian	48
3.6	Prosedur Analisis Data	49
	3.6.1	Bahagian A (Maklumat Responden)
	3.6.2	Bahagian B, C, D
3.7	Kajian Rintis	52
3.8	Andaian	54
3.9	Batasan Kajian	54

BAB IV REKABENTUK DAN PENILAIAN PRODUK

4.0	Pendahuluan	
4.1	Latar Belakang Teori Penghasilan Produk	56
4.1.1	Bahagian Utama Dalam Model Klingstedt (1972)	57
4.1.1.1	Objektif	
4.1.1.2	Pra-ujian	
4.1.1.3	Rasional	
4.1.1.4	Isi Pelajaran	
4.1.1.5	Ujian Selepas	
4.2	Rekabentuk Produk	59
4.2.1	Bentuk Dan Ciri-Ciri Produk	59
4.2.1.1	Isi Kandungan Pelajaran	
4.2.1.2	Persembahan Pengajaran	
4.2.1.3	Meningkatkan Motivasi Pelajar	
4.2.2	Kronologi Pembinaan Produk	62
4.2.3	Permasalahan Dalam Pembinaan Modul	63
4.2.4	Masa Penghasilan MPK	63
4.2.5	Dokumentasi Produk	63
4.3	Penilaian Produk	64
4.3.1	Pemilihan dan Pembinaan Instrumen Untuk Menilai Produk	64
4.3.2	Pemilihan Subjek \ Sampel Kajian Yang Akan Menilai Produk	65
4.3.3	Fokus Penilaian	65
4.3.4	Cadangan Pembaikan	66

BAB V ANALISIS DAN DAPATAN KAJIAN

5.0	Pendahuluan	
5.1	Analisis Bahagian A-Profil Responden	68
5.1.1	Jantina Responden	68
5.1.2	Bangsa Responden	70
5.1.3	Kelulusan Akademik Tertinggi Responden	71
5.1.4	Pembelajaran Bermodul	72
5.2	Analisis Bahagian B, C, dan D- Persoalan Kajian 1, 2, dan 3	73
5.2.1	Analisis MPK Yang Dihasilkan Mempunyai Isi Kandungan Pelajaran Yang Baik Bagi Membantu Memudahkan Proses Pembelajaran Pelajar	74
5.2.2	Analisis MPK Yang Dihasilkan Mengandungi Persembahan Pengajaran Yang Menarik Bagi Membantu Memudahkan Proses Pembelajaran Pelajar	77
5.2.3	Analisis MPK Yang Dihasilkan dapat Mempertingkatkan Motivasi Pelajar Terhadap Proses Pembelajaran	80

BIBLIOGRAFI

96

LAMPIRAN A-N

103

SENARAI JADUAL

NO. JADUAL	TAJUK	MUKA SURAT
3.1	Skala likert	45
3.2	Jenis-jenis soalan dalam soal selidik	48
3.6	Tafsiran skor min	51
3.7	Keputusan kajian rintis bagi <i>Alpha Cronbach</i> untuk setiap bahagian	53
5.1	Bilangan responden mengikut jantina	68
5.2	Jumlah responden mengikut bangsa	70
5.3	Jumlah kelulusan akademik tertinggi responden	71
5.4	Jumlah responden yang mengikuti pembelajaran bermodul	72
5.5	Penggunaan skala likert dalam soal selidik	73
5.6	Tafsiran skor min	73
5.7	Jadual analisis bilangan, peratusan, min dan min keseluruhan responden bagi aspek isi kandungan pelajaran	74
5.8	Jadual analisis bilangan, peratusan, min dan min keseluruhan responden bagi aspek persembahan pengajaran	77
5.9	Jadual analisis bilangan, peratusan, min dan min keseluruhan responden bagi aspek motivasi	80

SENARAI RAJAH

NO. RAJAH	TAJUK	MUKA SURAT
1.1	Carta aliran kerangka teori	9
4.1	Rangka kerja operasi penyediaan modul pembelajaran sendiri	62
5.1	Taburan responden mengikut jantina	69
5.2	Taburan responden mengikut bangsa	70
5.3	Taburan responden mengikut kelulusan akademik tertinggi	71
5.4	Taburan responden yang mengikuti pembelajaran bermodul	72
5.5	Analisis min untuk setiap item bagi aspek isi kandungan MPK	76
5.6	Analisis min bagi setiap item untuk aspek persembahan pengajaran	79
5.7	Analisis min bagi setiap item untuk aspek motivasi	82

SENARAI SINGKATAN

ABBM	Alat Bahan Bantu Mengajar
CD	<i>Compact Disk</i>
KPM	Kementerian Pendidikan Malaysia
MPK	Modul Pembelajaran Kendiri
PBK	Pembelajaran Berbantu Komputer
PI	Pengajaran Individu
SPM	Sijil Pelajaran Malaysia
SPSS 11.0	<i>Statistical Package For Social Science Series 11.0</i>

SENARAI LAMPIRAN

LAMPIRAN	TAJUK	MUKA SURAT
A	Borang Soal Selidik	103
B	Rajah penentuan sampel secara rawak	108
C	Kebolehpercayaan (<i>Alpha Cronbach</i>)	109
D	Kajian rintis persoalan kajian 1,2 dan 3	110
E	Maklumat responden (Jantina)	113
F	Maklumat responden (Bangsa)	114
G	Maklumat responden (Kelulusan Akademik)	115
H	Maklumat responden (Pembelajaran Bermodul)	116
I	Analisis Bilangan dan Peratusan-Persoalan kajian 1	117
J	Analisis Bilangan dan Peratusan-Persoalan kajian 2	120
K	Analisis Bilangan dan Peratusan-Persoalan kajian 3	123
L	Analisis Skor Min (persoalan kajian 1)	126
M	Analisis Skor Min (persoalan kajian 2)	127
N	Analisis Skor Min (persoalan kajian 3)	128

BAB I

PENDAHULUAN

1.0 Pendahuluan

Sudah menjadi lumrah setiap insan sukakan sesuatu yang indah dan cantik. Setiap insan juga secara tidak disedari mempunyai deria untuk memilih dan tidak pernah pula sesuatu yang dipilih itu tidak cantik. Sesuatu yang indah itu mempunyai seninya tersendiri dan seni yang paling indah ialah hanya yang dikurniakan oleh Allah S.W.T. dan kita, tanpa disedari memang diselubungi oleh seni yang indah itu dalam kehidupan seharian kita.

Memang tidak pernah terfikir bahawa nenek moyang dahulu telah memahami dan menghayati seni yang dihasilkan oleh mereka ternukil dari deria kreativiti serta bakat semula jadi yang dianugerahkan oleh Tuhan Yang Maha Kuasa. Seni batik sejak turun temurun di rantau ini memang sentiasa diberi perhatian oleh pencinta seni batik. Kehalusan dan keunikan reka bentuk yang diilhamkan melalui ide dari alam semesta merupakan satu hasil kreatif yang akan menjadi khazanah seni yang tidak ternilai.

Dalam zaman sains dan teknologi ini pelbagai kemajuan telah dinikmati oleh manusia. Namun begitu seni fabrik tradisional tetap diamalkan oleh penduduk tempatan khususnya. Seiring dengan kepesatan dunia kini peranan seorang pereka semakin mendapat persaingan hebat dari dalam dan luar negara. Oleh itu usaha untuk melahirkan graduan-graduan pereka, perancangan dan persediaan awal perlu dititikberatkan. Ilmu pengetahuan yang mendalam perlu tersemat di dalam minda pelajar itu sendiri dan mampu untuk diaplikasikan apabila diperlukan kelak bagi menghasilkan pelbagai rekaan yang benar-benar berkualiti serta kreatif.

Pelajar yang telah memilih dunia rekaan ini sebagai kerjaya kelak perlu memiliki kemahiran berfikir, kreativiti, menganalisis rekaan, memperkembangkan idea yang sedia ada, serta mampu menghasilkan rekaan fabrik batik yang benar-benar berkualiti berdasarkan pengetahuan yang telah dimiliki.

Menutup dan menghias tubuh manusia adalah merupakan satu gabungan teknik dan seni yang mendorong pelajar menceburi diri dalam pelbagai usaha kreatif agar sentiasa kelihatan menarik, bergaya, selesa dan sesuai dengan cita rasa budaya dan bangsa. Oleh itu pengolahan tekstil baik dari segi teknik mahupun seni rekanya merupakan satu bidang usaha yang amat bermakna.

Dalam usaha memulihkan kembali kraftangan tradisi lama, kaedah membatik merupakan salah satu subjek yang diberi penekanan khususnya kepada pelajar-pelajar Diploma Rekaan Fesyen dan Pakaian ini. Kursus ini ditawarkan di Politeknik Johor Bahru dan tempoh pengajian selama tiga tahun.

Kaedah membatik adalah untuk menghasilkan batik tulis yang terdiri daripada bermacam-macam teknik yang boleh digunakan oleh pelajar untuk mengeluarkan atau

menghasilkan corak-corak batik yang bermutu. Pelajar Diploma Rekaan Fesyen dan Pakaian perlu memberi perhatian bahawa sistem pengeluaran yang tersusun dan penggunaan teknik-teknik akan menghasilkan rekaan batik yang baik.

1.1 Latar Belakang Masalah

Menurut Zaharah Ahmad Osman (1996), karya batik pelajar kini sama ada pada fabrik atau di atas catan tidak begitu menunjukkan kualiti dari aspek penghasilannya. Hal ini dilihat dari segi kualiti garisan lilin yang dihasilkan, dan penggunaan warna kurang sesuai. Selain daripada itu pelunturan kain batik setelah dicuci sedikit sebanyak akan memudarkan warna kain batik yang dihasilkan.

Permasalahan penghasilan karya batik pelajar yang kurang berkualiti adalah rentetan daripada salah satu faktor kurangnya ilmu pelajar di dalam menghasilkannya. Pelajar kurang membaca teori-teori bagaimana untuk menghasilkan sesuatu karya batik yang mengikut prosedur sebenar. Pelajar hanya mengharap penerangan daripada pensyarah di dalam bengkel atau kelas, kerana pada masa yang sama pelajar berhadapan dengan masalah kurangnya bahan rujukan mengenai pelajaran kaedah membatik ini.

Dalam permasalahan ini, penyelidik telah menempuhi pengalaman lepas sebagai seorang pelajar yang juga mengalami masalah yang serupa dalam usaha mendapatkan sumber rujukan yang lebih terperinci mengenai kaedah membatik.